

TEME STRUČNO ANALITIČKIH PODLOGA TEMELJEM POTPISANIM SPORAZUMIMA S KRATKIM OBRAZLOŽENJEM:

1. ZPU Bjelovarsko-bilogorske županije

• Analiza stanja u prostoru rijetko naseljenih ruralnih prostora Bjelovarsko - bilogorske županije

Analizom bi se obuhvatilo stanovništvo (broj stanovnika, dobno-spolni sastav, obrazovna struktura, gustoća naseljenosti, prirodno i prostorno kretanje stanovništva, broj stanova i kućanstava, dnevne migracije), prostorna obilježja (sustava naselja, javnih i društvenih djelatnosti - školstva, zdravstva, javnog prijevoza, postojeće i planirane infrastrukture), ekonomski pokazatelji (indeksi razvijenosti, zaposleni prema sektorima (primarni, sekundarni, tercijarni, kvartarni, rad od kuće), udio zaposlenih u poljoprivredi: samozaposleni, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, zaposleni u tvrtkama koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom), stanje u prostoru (sadašnjeg stanja građevina, načina uporabe građevinskog i poljoprivrednog zemljišta, trendove promjene), i dr.

2. ZPU Dubrovačko neretvanske županije

• Stručno analitički poslovi u sklopu pripremnih radova za izradu Urbanističkog plana uređenja povijesne cjeline grada Dubrovnika s otokom Lokrumom - znamenitosti svjetske baštine

Grad u zidinama - stara gradska jezgra Dubrovnika, jedinstvena je urbana cjelina, koja je do danas sačuvala svoju povijesnu strukturu i slojevitost. Neplanskim i neadekvatnim lociranjem raznih sadržaja, narušavanjem izvorne strukture objekata, otežani su uvjeti života i rada, što istovremeno dovodi i do devastacije spomenika u cjelini. Potrebno je Grad uključiti u suvremene tokove života i rada, a istovremeno ga ne obezvrijediti, što je moguće jedino cjelovitim, planskim sagledavanjem i dugoročnim provođenjem kako državnih tako regionalnih i lokalnih politika. Danas Zakon o prostornom uređenju ne isključuje mogućnost da se urbanistički plan uređenja izrađuje za povijesne cjeline niti da budu detaljniji što bi odgovaralo potrebama izgrađene i konsolidirane povijesne urbane cjeline. Međutim to se rijetko provodi iako bi ovakav Plan trebao riješiti važna pitanja za funkcioniranje gradske jezgre s otokom Lokrumom od namjene i korištenja prostora do infrastrukture i mjera zaštite te uvjeta gradnje. Osim na konzervatorskoj podlozi koja je trenutno u izradi takav urbanistički plan za područje svjetskog dobra trebao bi se temeljiti na raznim studijama te Stručno-analitičkoj podlozi za izradu prostornog plana koja bi trebala sadržavati analizu postojećeg stanja, postojeće dokumentacije kao i katalog građevinskih struktura u obuhvatu Plana.

3. ZPU Grad Zagreb

• Planske metode i alati urbane revitalizacije brownfield područja

Analizom postojećih procedura te analizom iskustava u usporedivim europskim gradovima utvrditi učinkovite planske procedure i alate koji će dovesti do lakše provedbe projekata revitalizacije brownfield područja uz osiguranje ostvarenja vrsnoće izgrađenog prostora i zaštite javnog interesa. Revitalizacija brownfield područja predstavlja posebni izazov za urbani razvoj Grada Zagreba, ali i općenitu planersku temu koja se susreće u brojnim hrvatskim gradovima. U procesu pripreme Plana razvoja Grada Zagreba identificirano je pet projekata kao prioritarnih za urbanu obnovu i razvoj te stvaranje novih vrijednosti za Grad (Gredelj, Zagrepčanka, Zagrebački velesajam, Blok Badel te prostor bivše tvornice Sljeme u Sesvetama). Jedan od ciljeva trenutnih izmjena i dopuna GUP-a grada Zagreba utvrđen Odlukom o izradi je i preispitivanje mjera provedbe plana, posebno u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje lokacija odnosno statusa i proceduru gradskog projekta te provedbu javnih natječaja. Dosadašnje iskustvo razvoja ovakvih projekata pokazuje kompleksnost i dugotrajnost procesa pripreme ovih projekata te neizvjesnost provedbe. Propisane planske procedure provedbe uključuju provedbu gradskog projekta, provedbu javnog urbanističko-arhitektonskog natječaja te izradu urbanističkog plana uređenja. Kao posebni dijelovi projekta izdvaja se potreba izrade studija izvedivosti, suradnja sa zainteresiranim ulagačima, ali i provedba širega participativnog procesa sa zainteresiranom javnošću.

4. ZPU Istarske županije

• Demografska studija za područje Istarske županije za potrebe Prostornog plana Istarske županije

S obzirom na zadnji popis stanovništva, a u odnosu na negativan trend tom bi se studijom obradili svi elementi koji imaju utjecaja na planiranje broja stanovnika.

• **Revizija korištenja površina poljoprivrednog zemljišta Istarske županije za potrebe Prostornog plana Istarske županije**

Studijom bi se obradili/ revidirali podaci o površinama poljoprivrednih tla, u odnosu na važeće podatke iz ARKOD sustava i važeći Prostorni plan IŽ, te bi se izvršila bonitetna analiza dijela područja IŽ na kojima se planiraju zahvati izvan građevinskog područja, sukladno mogućnostima iz važećeg Zakona o prostornom uređenju.

5. ZPU Karlovačke županije

• **Studiju razvoja zelene infrastrukture u Karlovačkoj županiji**

Karlovačka županija, kao sastavnicu lokalnog identiteta u okviru EU, ali i jednu od temeljnih osnova svoga dugoročnog razvoja, smatra prirodne i kulturne vrijednosti na svome području. Rastući zahtjevi za korištenjem prostora (posebice poljoprivreda te turizam sa povremenim stanovanjem), odnosno za širenjem građevinskih područja s jedne strane te nužnost da se kroz zaštitu prirodnih resursa osigura razvojna održivost i ublažavanje klimatskih promjena s druge, ukazuju na nužnost planiranja mreže prirodnih područja, koja će zadržavanjem prirodnih funkcija i procesa, osigurati održivost društvenih i gospodarskih funkcija u korist stanovništva Županije. Iako zaštićeni dijelovi prirode i ekološke mreže Natura2000 zauzimaju više od trećine površine Karlovačke županije, evidentna je nepovezanost zaštićenih područja u središnjem i sjevernom dijelu Županije. Kroz izradu Studije razvoja zelene infrastrukture u Karlovačkoj županiji, nastojati će se, nastavno na zaštićene dijelove prirode i područja ekološke mreže Natura2000, predložiti mrežu prirodnih koridora i područja od regionalne važnosti, koja će na načelu heterogenosti prostora (šume, ekstenzivna poljoprivredna područja, vodotoci, klizišta, koridori zvijeri), povezanih preko prirodnih područja s većim antropogenim utjecajem, osigurati njihovu održivu multifunkcionalnost (bio-ekološka, okolišna, klimatska/urbana, socijalna, gospodarska i infrastrukturna). Ujedno će se nastojati osigurati prekogranično povezivanje mreže zelene infrastrukture sa Slovenijom te Bosnom i Hercegovinom, kao i predložiti mjere za osiguranje mreže zelene infrastrukture na lokalnom nivou. Obzirom na dosadašnje aktivnosti u izgradnji sustava obrane od poplava i rezultatima istraživanja klizišta na području Karlovačke županije, dodatnu pozornost posvetiti će se upravljanju vodama te sprečavanju katastrofa, kao i učinkovitom gospodarenju zemljištem i tlom.

6. ZPU Koprivničko-križevačke županije

• **Demografsko-prostorna studija ruralnog područja Koprivničko-križevačke županije**

Ovom studijom obradili bi se i analizirali svi dostupni demografski podaci iz Popisa stanovništva 2021. godine i noviji (prirodno kretanje, migracije, zaposlenost i sl.). Analizirali bi se prometna dostupnost centralnih funkcija odnosno utjecaj perifernosti na depopulaciju u ovom izrazito ruralnom depopulacijskom području. GIS analizom istražiti će se međuodnos građevinskih područja po namjenama i broja stanovnika na razini naselja odnosno gustoća naseljenosti građevinskih područja.

7. ZPU Krapinsko-zagorske županije

• **Studija podložnosti na klizanje na prostoru Krapinsko-zagorske županije**

S obzirom na učestalost pojave klizišta i odrona na prostoru Krapinsko-zagorske županije i velike gospodarske i materijalne štete koje uzrokuju utvrđena je potreba izrade stručne podloge kojom bi se utvrdila područja ograničenja korištenja prostora Županije vezanih uz pojave postojećih ili potencijalnih procesa klizanja. Spomenutom studijom očekuje se i definiranje smjernica i/ili mjera ograničenja za provedbe zahvata u prostoru te postupaka koje bi trebalo provesti da se spriječi negativan utjecaj klizišta na građevine, zahvate i ljude, i obrnuto, kojima će se spriječiti negativan utjecaj građevina i zahvata na klizišta, postojeća ili potencijalna.

8. ZPU Ličko-senjske županije

• **Turistički potencijali Ličko-senjske županije na temelju valorizacije prirodne i kulturne baštine te revitalizacije brownfield područja na području županije**

Obzirom na izuzetno bogatu prirodnu baštinu na prostoru Ličko-senjske županije i brojna zaštićena područja (Nacionalni park Plitvička jezera, Nacionalni park sjeverni Velebit, Park prirode Velebit, Lička Plješivica - planirani regionalni park itd.) potencijalni razvoj zdravstvenog i sportskog turizma je prioritet u razvoju kopnenog dijela ove županije. Održivi razvoj turizma u podvelebitskom primorju pod i na obroncima mitske planine Velebita razvio bi brojne lokacije koje su do sad bile zanemarene. Etno baština na Velebitu obrađena je detaljno u prethodnim radovima za PPPO Velebit i potencijal je za

razvoj turističkih kapaciteta (cca 1500 kamenih objekata). Potencijalni su lokaliteti za razvoj planinarsko-speleološkog turizma brojne spilje na Velebitu koje još nisu istražene niti otvorene za posjetitelje. Potencijalni su lokaliteti za rekonstrukciju i prenamjenu postojećih građevina u svrhu zdravstvenog turizma lokacije napuštenih vojnih objekata do kojih postoji sva cestovna i ostala infrastruktura kao što su npr. devastirani vojni objekti na vrhu Ličke Plješivice, na lokaciji Panos, na lokaciji iznad Baških Oštarija, na vrhu Plješivica iznad Krasnog. Sportski aerodrom Otočac, aerodrom Udbina i dio aerodroma Željava su potencijalni lokaliteti za razvoj aerodroma za male sportske avione i dolazak gostiju tim vidom prijevoza, kao što je organizirano i na nekim od jadranskih otoka. Na lokalitetu Željava avionske piste i danas služe za auto trke a po uređenjem tog lokaliteta moglo bi se razviti daleko više vidova turističke ponude. Lokacije na vrhovima oko 900-1400 m.n.m. su pogodne za razvoj zdravstvenog turizma kao npr. sustavno medicinsko organiziranje zračnih kupki i sl. Brojni riječni tokovi i postojeća jezera npr. rijeka Une, Like, Jadove, Gacke, Otešice, Novčice sa brojnim pritocima koji su još vrlo čiste i nezagađene, potencijalne su lokacije za ribolovni turizam ali i za kupanje u ljetnim mjesecima. Na tim lokalitetima uz riječne tokove i obale jezera Kruščica i Štikada povoljno je planirati izgradnju novih turističkih kapaciteta tipa turistička naselja, bungalovi i sl. radi oživljavanja tih potencijalnih lokacija. Turistički potencijali Ličko-senjske županije na temelju valorizacije prirodne i kulturne baštine s naglaskom na zdravstveni i sportski turizam u kopnenom dijelu Županije i održivi razvoj turizma u podvelebitskom priobalju je prioritet u razvoju cijele županije koja je potpuno demografski devastirana, a što se vidi i iz zadnjeg popisa stanovništva 2021 g..

9. ZPU Međimurske županije

• Krajobrazna osnova Međimurske županije

Zavod za prostorno uređenje Međimurske županije planira tijekom ove ili iduće godine započeti s izradom stručne podloge „Krajobrazna osnova Međimurske županije1' za izradu Prostornog plana Međimurske županije (PPMŽ) nove generacije, a u sklopu provedbe Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske. Svrha stručne podloge za PPMŽ je identifikacija i procjena karaktera krajobraza Međimurske županije kroz kartiranje, opis i vrednovanje osjetljivosti krajobraza te propisivanja smjernica zaštite krajobraznih vrijednosti za izradu stručnih podloga za prostorne planove uređenja gradova i općina.

10. ZPU Požeško-slavonske županije

• Bonitetno vrednovanje poljoprivrednog zemljišta Požeško-slavonske županije

Tijekom vremena uočena je potreba za sve prisutnijom valorizacijom poljoprivrednog zemljišta koja danas očito sve više dolazi na cijenu, a tim i novi trendovi, i novi interesi kapitala, i strategijska usmjerenja koji mogu i trebaju imati utjecaja na buduće razvoje ovog prostora. Jedinice lokalne samouprave imaju zakonsku obvezu pripremati planove o raspolaganju državnim zemljištem za postojeće poljoprivrede površine, a ako su u funkciji, onda su evidentirane u nekim od sustava upravljanja (Arkod, Prostorni planovi, ..). Ali postoje dijelovi zemljišta koja do današnjeg dana nisu stavljena u neku „gospodarsku smislenu namjenu“. Nekadašnjim sustavom prostornog planiranja imali smo 7 do 8 kategorija poljoprivrednog zemljišta koje su vođene u bazi podataka nadležnih katastarskih ureda, a danas je to svedeno na četiri kategorije, odnosno P1, P2, P3 i PŠ te se time uočava nedovoljno kvalitativno razgraničenje značenja vrednovanja tog zemljišta u odnosu na pojedine kulture (npr. da li je P3 zemljište možda P1 zemljište neke druge kulture u odnosu pšenica-vinograd). Međutim, takva gruba razdioba, bez stvarne znanstvene utemeljenosti baziranih na nizu istraživanja, postaje vrlo paušalna i u mnogim slučajevima vrlo upitna, koja indirektno utječe na donošenje i krivih odluka, onih koji bi trebali i morali brinuti o svojim/našim prirodnim resursima. Dosadašnja razgraničenja bonitetnog vrednovanja poljoprivrednog zemljišta su produkt spoznaje dosadašnjih laboratorijskih istraživanja i dostupnih informacija i potreba da se u prostorno planskoj dokumentaciji moraju izvršiti razgraničenja u velikom mjerilu kakva se rade za izradu Prostornih planova županija, a to je 1:100.000. Također, dosadašnja pedološka karta, čija je baza u mjerilu 1:300.000, se ne može interpretirati na pravi način ako se ta podloga digitalnim postupkom želi komprimirati i takvu točnost pretočiti u mjerilo 1:25.000. Obzirom da smo u vremenu izrade novih generacija planova, novih planova sa izrađenom boljom preciznošću, smatramo da bi obvezno trebali izvršiti pravilnu „bonifikaciju“ poljoprivrednog zemljišta Požeško-slavonske županije.

11. ZPU Primorsko-goranske županije

• Izrada karte inventara klizišta dijela područja Primorsko-goranske županije

Rezultat zadatka trebao bio biti karta inventara postojećih klizišta za odabrani dio Primorsko-goranske županije za koji je utvrđena visoka podložnost na klizanje temeljem karte zoniranja podložnosti na klizanje mj. 1:25.000 iz projekta PRI-MJER. Predmetna karta biti će stručno-analitička podloga za utvrđivanje uvjeta, mjera, kriterija i smjernica za planiranje na regionalnoj razini u okviru "Stručne podloge za izmjene i dopune mjera zaštite u Prostornom planu primorsko-goranske županije koja će se u konačnici dovršiti u okviru sredstava koja su za taj zadatak rezervirana u proračunu Primorsko-goranske Županije za 2024. godinu. No, s obzirom na detaljnost izrade, karta inventara postojećih klizišta koja će biti sufinancirana sredstvima dobivenim od Ministarstva, moći će se koristiti i pri planiranju/građenju na lokalnoj razini.

12. ZPU Sisačko moslavačke županije

• Studija identifikacije potencijala za razvoj zelene i plave infrastrukture Sisačko-moslavačke županije

Studijom će se ispitati potencijali za razvojem zelene i plave infrastrukture na županijskoj razini. U posljednjem razdoblju potiče se razmatranje i planiranje zelene infrastrukture na lokalnoj razini te su mnoge jedinice lokalne samouprave izradile ili su u procesu izrade dokumenata povezanih s navedenom temom. S obzirom da umrežavanje zelenih površina predstavlja važan aspekt zelene infrastrukture te ista često prelazi administrativne granice jedinica lokalne samouprave, važno ju je razmatrati i na višim razinama te promišljati o mogućnostima povezivanja u veće sustave. Studijom će se stoga nastojati identificirati potencijali za razvojem zelene i plave infrastrukture u kontekstu njezine specifičnosti na županijskoj razini, a ista će između ostaloga uključivati pregled izrađenih dokumenata relevantnih za razvoj zelene i plave infrastrukture, uključujući studije i strategije zelene infrastrukture, planove razvoja zelene infrastrukture, strategije zelene urbane obnove i druge relevantne dokumente na lokalnoj razini. Pojedina područja Sisačko-moslavačke županije su zadnjeg desetljeća uslijed posljedica klimatskih promjena te nedovoljno izgrađenim sustavom obrane od poplava pretrpjela velike materijalne štete uslijed katastrofalnih poplava. Smatramo da razmatranje suvremenih metoda pristupa planiranju kao što je koncept implementacije „Zelene i plave infrastrukture" na regionalnoj razini može pridonijeti između ostalog i iznalaženju rješenja za ublažavanje posljedica klimatskih promjena do cjelovite realizacije sustava obrane od poplava.

13. ZPU Varaždinske županije

• Socijalno demografska studija Varaždinske županije

Za Varaždinsku županiju do sada nije bila izrađena nikakva analitička, odnosno studijska dokumentacija na temu socijalno-demografskih kretanja i problematike (postoji Demografska studija samo za područje grada Varaždina i to iz 1999. godine). Stoga je kroz dosadašnja Izvješća o stanju u prostoru Varaždinske županije i same prostorne planove utvrđena potreba izrade takve dokumentacije, kao podloge za planiranje svekolikog razvoja Županije i vezano uz to odgovarajuće planiranje prostora Županije. Cilj izrade takve studijske dokumentacije bi bio, uz analizu dosadašnjih kretanja, karakteristika i trendova, uključivo utjecaja suvremenih događanja, problematike i izazova, utvrditi određene prognoze i moguće scenarije budućih socijalno - demografskih kretanja i potreba, te u slijedom navedenog preporuke u daljnjem planiranju razvoja Županije, a osobito za najproblematičnija područja. Takva studijska dokumentacija bila bi stručna podloga za daljnje prostorno planiranje područja Županije, osobito izradu novih prostornih planova u okviru novog sustava prostornog uređenja (Prostornog plana Varaždinske županije i prostornih planova uređenja općina i gradova), temeljem koje bi se moglo planirati održivo i racionalno korištenje prostora, odnosno realnije planiranje/dimenzioniranje pojedinih namjena i drugih sadržaja u prostoru Županije (posebice građevinska područja za stambene, socijalne i druge vezane namjene).

14. ZPU Virovitičko-podravske županije

• Novelacija pedološko-bonitetne karte Virovitičko-podravske županije

Postojeća bonitetna karta izgrađena je u sklopu projekta "Geografski i zemljišni informacijski sustav VPŽ s višenamjenskim vrednovanjem zemljišta". Zbog određenih promjena u prostoru, novog Pravilnika za bonitetno vrednovanja tla, te mogućnosti detaljnijeg bonitetnog vrednovanja, ukazala se potreba za

novelacijom postojeće karte. Ovaj dokument biti će korisna podloga za izradu prostornih planova nove generacije.

15. ZPU Zadarske županije

• Krajobrazna studija otoka Pašmana i jugoistočnog dijela Pašmanskog kanala s kopnenim i otočnim priobalnim pojasom

Obalni prostor predstavlja važnu odrednicu prostornog i gospodarskog razvoja Republike Hrvatske, te su sve izraženiji i intenzivniji pritisci na taj prostor što rezultira velikim promjenama prirodnog i kulturnog krajolika mora, otoka i obale. Ovaj je uski morski i priobalni prostor područje Općina Sveti Filip i Jakov, Pašman, Tkon te Grada Biograda. Karakterizira ga veći broj manjih otoka među kojima se ističe otok Babac kao jedini naseljeni otok. Taj je prostor izložen stalnim zahtjevima dužobalnog proširenja građevinskih područja te pritiscima izgradnje komunalnih luka i luka posebne namjene. Također, riječ je o području intenzivnog odvijanja pomorskog prometa posebice u toplijem periodu godine što generira dodatne zahtjeve za proširenjem turističke infrastrukture. Izrada ove krajobrazne studije obuhvaćala bi razradu na dvije razine : Otok Pašman bi se obrađivao kao prostorna cjelina županijske razine dok bi se akvatorij jugoistočnog dijela Pašmanskog kanala s otočni i kopnenim obalnim pojasom obrađivao na lokalnoj razini. Krajobrazna studija kao podloga za izradu prostorno planske dokumentacije nužan je alat pri donošenju odluka kod planiranja razvoja i očuvanja ovog područja. Ujedno je ovo područje koje je Prostorni plan Zadarske županije odredio kao prostor iznimnih krajobraznih vrijednosti. Ovako izrađenu studiju moguće je koristiti i za testiranje metodologije izrade KORH-a za morski krajolik.

16. ZPU Zagrebačke županije

• Stručna podloga cestovnog prometa na području Zagrebačke županije

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije odabrao je izradu stručne podloge pod nazivom „Stručna podloga cestovnog prometa na području Zagrebačke županije – provedba Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske“. Stručnom podlogom treba preispitati dosadašnje planirane trase obilaznica središnjih naselja gradova i općina u važećim prostornim planovima, predložiti njihovo zadržavanje ili korekciju trase te predložiti nove cestovne trase obzirom na povećanu gustoću prometa i na novo planirane i izgrađene sadržaje u neposrednoj blizini, a sve u cilju kvalitetnijeg prometnog cestovnog povezivanja. Za odabir stručnog izrađivača Zavod bi proveo postupak jednostavne nabave te bio koordinator izrade. U projektnom zadatku naznačit će se naselja oko kojih treba razmatrati eventualne nove obilaznice, koji broj ovisi o visini dodijeljenih sredstava.